

TÖRÖKÖR

2012. december

A törökóri gyülekezet lapja



Világvége?

És láttam új eget és új földet, mert az első ég és az első föld elmúlt, és a tenger sincs többé. És a szent várost, az új Jeruzsálemet is láttam, amint alászáll a mennyből az Istentől, felkészítve, mint egy menyasszony, aki férje számára van felékesítve.

Hallottam, hogy egy hatalmas hang szól a trónus felől: „Íme, az Isten sátora az emberekkel van, és ő velük fog lakni, ők pedig népei lesznek, és maga az Isten lesz velük; és letöröl minden könnyet a szemükről, és halál sem lesz többé, sem gyász, sem jajkiáltás, sem fájdalom nem lesz többé, mert az első elmúltak. A trónuson ülő ezt mondta: „Íme, újjá-remtek mindent”.

Jelenések Könyve 21,1-5

Balássy András

Ha nincsenek is sokan, de bizonyosan vannak körülöttünk, akik maja naptárra vagy bármi másra hivatkozva éppen az idei év téli napfordulójára várják a világ-végét. A filmipar is lehúzta a témáról a ki tudja, hányadik bőrt, amivel a gondolatot népszerűvé, ugyanakkor a megszokottságtól kopottá, unalmassá és súlytalan-ná tette.

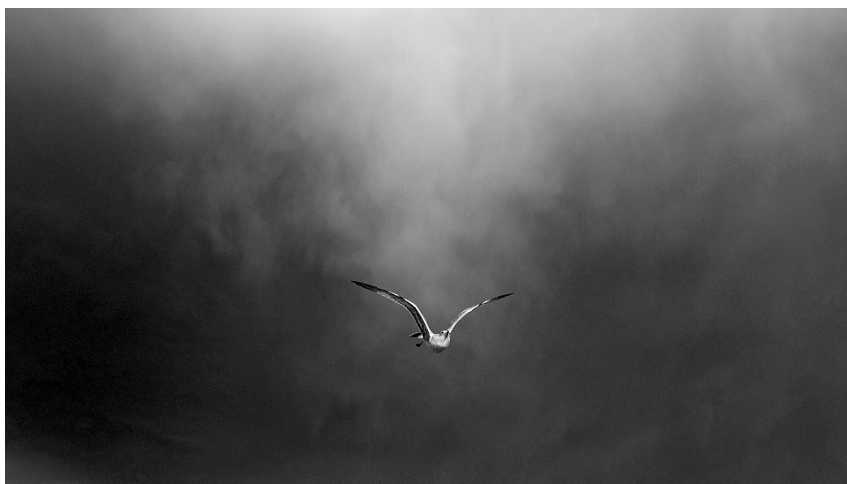
Mindemellett az emberek nagyobb része bizonyára a valóságosnál jóval stabilabbnak gondolja kis világunkat. Örökkévalónak.

Mintha csak az egész földkerekség részegen kiáltozná: „Sose halunk meg!”

A valóság ezzel szemben az, hogy világunk halandó, múlandó. Nem kell ide kozmikus katasztrófa vagy atomháború. A vég biztos, csak nem tudjuk, mikor jön el.

Éppen ezért az első fontos következtetés az, hogy vigyázzunk erre a világra. Mind az „amúgy is itt a vég”, mind a „majd csak lesz valahogy” filozófiája hamis és felelőtlen. Isten ezzel szemben azért adta Ádámnak a kertet – az embernek a Földet – hogy művelje és őrizze.

Folytatás a 2. oldalon



GYÜLEKEZETI ÉLET

Október 4-én a presbiteri gyűlés a bevételek növekedése, és a kiadások átcsoportosításának szüksége miatt Balássy András nagytiszteletű úr előterjesztésében pótköltségvetést fogadott el. Akik a részletek iránt érdeklődnek, kérdéseikre nagytiszteletű úrtól kaphatnak választ. Dr. Nagy Sándor főgondnok úr bejelentette, hogy az Arena Corner ellen indított perünk szeptember 26-i, második tárgyalásán sem született ítélet. A bíróság igazságügyi szakértőt rendelt ki, s a következő tárgyalást november 5-re napolta el. Nagytiszteletű úr és főgondnok úr arról is tájékoztatta a testületet, hogy a homlokzat felújítására a tornyot is tervező Villa Home Design Kft. ajánlatát fogadták el. Sikertült ugyanis az ajánlatban eredetileg tervezett költségeket elfogadható mértékűre csökkenteni, s garanciát kapni arra, hogy a munkálatok november végéig a megkívánt minőségben befejeződnek. A szerződést a Villa Home Design-nal kapcsolatban álló Saltem Kft.-vel szeptember 24-én megkötötték. A cég a területfoglalási engedély megszerzése után október negyedikén hozzáfogott a homlokzat felújításához. Szabó István gondnok úr arról számolt be, hogy augusztus végén a tartórúd korrodálódása miatt leesett a MÁV telepi imaház csillaga. Berkovits Jenő új csillagot készített, ezt szeptember 30-án mutatták be az imaházi istentisztelet résztvevőinek, s mert mindenkinek tetszett, október 5-én a helyére emelik. A presbitérium mind Szabó István gondnok úrnak, mind Berkovits Jenőnek jegyzőkönyvileg mondott köszönetet áldozatos munkájáért. Nagytiszteletű úr sajnálattal jelentette be, hogy Katona Kiss Istvánné lemondott pénztárosi megbízatásáról. Január elsejétől esedékes utódlásáról a presbitérium később gondoskodik. A gyűlést követő konzultáción egyes szolgálatok és alkalmak megújításának lehetőségeiről és feladatairól esett szó. A kérdéseket és megoldási módokat a presbitérium előreláthatólag október 29-i ülésén tekinti át.

Október 7-én nagytiszteletű úr Barnovszki Zoltán és Karánsebesy Ildikó leányának, Réka Bodzának kiszolgáltatta a keresztség szentségét. Ennek kapcsán arra emlékeztette a szülőket, s a keresztszülőket, hogy a gyermek élő gyülekezetbe, élő közösségbe született, amelytől, ha hitre jut, sok erőt, s ösztönzést kap majd.

Folytatás a 2. oldalon

Nyilvánvalóan nem külső el-
lenségétől, hanem – saját magától,
uralmának féltelenségétől. Ha be-
tegnak, öregnek látjuk ezt a világot
– és itt messze nem csupán környe-
zetvédelmi kérdésekre gondolha-
tunk – akkor gondozzuk, ápoljuk
legjobb tehetségünk szerint.

Ugyanakkor ádvent reménytel-
jes üzenete az új teremtmény. Azé,
amely hit által már elkezdődött
bennünk. Amely már előre elké-
szítve várja, hogy a mennyből alá-
szállhasson. Ebben az értelemben
tehát semmi dolgunk a réggel.
Fölösleges kárörvendőn várnunk
a bukását (talán Jónás várta így
Ninive pusztulását?), ostobaság a
vég „túlélését” tervezgetnünk (az
új nem a régi felújított változata)
és még nagyobb képtelenség a vég
tagadása.

Jézus visszajövele bizonyos.

Szükségtelen sürgetnünk vagy
találgatnunk. De helyes számíta-
nunk rá. Paradox módon a világ-
végeváró szekták megakadályoz-
zák híveiket abban, hogy készen
álljanak a beköszöntő újra. Hi-
szen a régít figyelik, nagy buz-
galommal. A „jelek” (félreértés
ne essék: vannak valódi jelek, de
ők másról beszélnek, mint Jézus)
strigulázása valójában hamis biz-
tonságérzetet kelt. Mintha csak
azt mondanák: „Rendben, három
jel még hiányzik, figyeljük, mikor
teljesednek be, addig úgysem jön
vissza az Úr.” Ez pedig lustává te-
szi őket a nagyon is evilági, min-
dennapos engedelmességre.

Ezzel szemben mi, akik tud-
juk, hogy eljön az, aki újjáteremt
mindent, képesek leszünk az El-
jövendőre figyelve és az újban
reménykedve itt és most szere-
tetben hordozni ezt a bűnös, go-
nosz, romlott, beteg, öreg és töré-
keny világot.

Gyermek istentisztelet

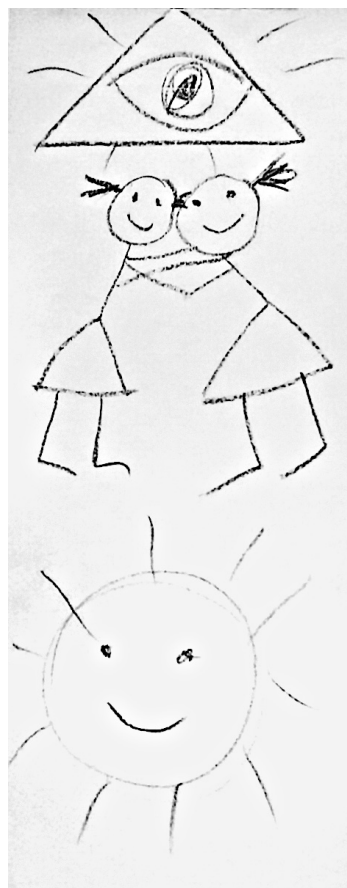
„Mert ilyeneké az Isten országa” (Márk 10,14)

Barabás Ildikó

Vasárnaponként, a kisgyerekek-
kel együtt (3-12 éves korosztály),
már én is alig várom, hogy a dere-
kas ének alatt kivonuljunk a gye-
rekterembe. Eltűnünk egy időre.
Gondolom, sokan kíváncsiak arra,
hogy mi is történik az ajtó mögött.
Hogy mi ez az egész. Gyermek-
megőrzés? Időtöltő foglalkozás?
Segítség a szülőknek, hogy temp-
lomba jöhessenek? Tényleg isten-
tisztelet, ahogy nevezzük?

Szögezzem le: méltó dolog az,
hogy egy alig nyolcvanfős gyüleke-
zetben követhettük Jézus Krisztus
felszólítását: „engedjétek hozzám
jönni a gyermekeket és ne tiltsá-
tok el őket” (Márk 10,14), és megte-
remthettük hozzá a legszüksége-
sebb feltételeket. És milyen régen
már, hiszen, ahogy nagytiszteletű
úr gyülekezettörténetében megír-
ta, 1938-ban kezdődött a gyermek
istentisztelet sor.

Folytatás a 3. oldalon



Erre is felelve a gyülekezet ígérte
és fogadta, hogy a gyermeket imád-
ságban hordozza és a szülőknek,
keresztyszülőknek minden segítséget
megad ahhoz, hogy Réka Bodzát hitben
neveljék.

Október 14-én lezajlott a presbiterek
továbbképzésének első alkalma. En-
nek során a résztvevők délelőtt a hit- és
erkölcstan iskolai oktatásával kapcsolatos
zsinati tájékoztatót hallgattak meg, majd
a közös ebéd után a templom és a hivatalt
helyiségek működtetésével kapcsolatos
tudnivalókkal ismerkedhettek meg. Ez
utóbbin belül sor került a klenódiumok, a
kapuk, ajtók, záruk, kulcsok, az elek-
tromos vezetékek, mérők, kapcsolók, a
gázvezetékek, mérők, kazánok, termoszt-
átok, fűtőtestek, a vízóra, vízvezetékek és
vízcsapok, a hangszerek, a hangosítás, a
harangvezérlés, az evőeszközök, edények,
textíliák, a takarítószer és takarító esz-
közök használatának gyakorlatias áttekin-
tésére. A továbbképzést beszélgetés zárta.

Október 17-én Pacsmagoló címmel
művészeti foglalkozás sorozat indult gyer-
ekeknek és szüleiknek. A foglalkozásokat
szakember vezeti. Az érdeklődők minden
csütörtökön feltizenkettőtől a gyülekezet
gyermektermében mondókázhatnak,
dalolhatnak, rajzolhatnak, festhetnek és
gyurmázhatnak. A részvételi díj 700, és
300 forint anyagköltség.

Október 29-én Balássy András
nagytiszteletű úr előterjesztésében a presbi-
térium áttekintette egyházközösségünk 2013-
ra szóló missziói munkatervét. E szerint
a vasárnapi istentiszteletek Törökórtól és
a MÁV-telepen is a szokásos rend szerint
zajlanak. Még mindig nem tudjuk ugyan,
mi lesz az imaterem sorsa, mert a MÁV
el akarja adni az egyébként tulajdonában
lévő épületet, de ha a helyzet a javunkra
dőlné el, akkor a terem fűthetővé kellene
tennünk, hogy egész évben használhassuk.
A kiscsoportos alkalmak java része nem
változik. Szokásosan zajlanak a gyermek
istentiszteletek, a hittan órák a Pitypang
Óvodában és a Bem József Általános
iskolában, a PICi, (Pénteki Ifjúsági Club),
a Házi csoport, a Baba-mama kör, a Film-
klub foglalkozásai és a szolgáló csoportok
(a szolgálatvezetők, az énekkar, a Diakóni-
ai bizottság, a Gyermekmunkás csoport és
a Házigazda csoport) munkája. Új forma
havonta egyszer a Házaskör elsősorban
a harmincas-negyvenes évfjártúaknak,
és átalakul a csütörtökönként tartott és
tartandó Bibliaóra. Havonta egyszer-
egyszer tartunk presbitéri és gyülekezeti
bibliaórát, kétszer Bibliaiskolát. Nem
változnak a kazuáliák. A kereszteleket,
esküvőket, temetéseket megelőző vagy
kísérő beszélgetések, a nálunk keresztelt
gyerekeket köszöntő születésnap képes-
lapok, és temetéseket követő megem-
lékezések, amelyekre az érintetteket külön
is meghívjuk, missziói munkánk nagyon
fontos formái és módszerei.

Folytatás a 3. oldalon

Folytatás a 2. oldalról (Gyülekezeti élet)

Az eddigiek szerint zajlanak a Te-TRISZ (Törökőri Református Ifjúsági Szombatok) konfirmációra felkészítő, most hat fő részvételével zajló foglalkozásai, ugyanígy az időszakos alkalmak: az ünnepekhez kapcsolódó istentiszteletek, a Kis Szent Teréz Plébániával közösen szervezett ökumenikus imahét, a nyári gyermek- és az ifjúsági tábor, a gyülekezeti csendes hétvége, a két kirándulás, a két gyermekdelután és a hat gyülekezeti délután. A missziói alkalmakat az útkeresés, a hatások javításának kísérletei jellemzik. A diakóniai rendezvények (diakóniai vasárnap vendég igehirdető szolgáltatával, adományozás, látogatás a Schweitzer Otthonban, az egyházközség idős tagjait középpontba állító találkozó) mellett szélesebb körben is ható esemény lehet az utcafronti torony jövő évi avató ünnepsége, a keresők számára szervezendő Alpha-kurzus vagy a Keresztkérdések című sorozat és a halmozottan hátrányos helyzetű családokra összpontosító Hős utcai misszió. Folytatódik az igényekhez igazodó hivatali lelkigondozás, valamint az idős, elesett gyülekezeti tagok rendszeres látogatása. Kéthavonta közreadjuk a Törökőr című gyülekezeti lapot, rendszeresen frissítjük a honlapunkat, megkísérlünk jelen lenni a kerületi honlapokon, újságokban, működik a kazettaszolgálat, támogatjuk a hozzánk forduló hajléktalanokat támogatása, igyekszünk velük kialakuló bizalmi kapcsolatot kialakítani, rehabilitációjukat megkönnyíteni. A missziói munkatervet a presbitérium jóváhagyta. A testület tudomásul vette nagytiszteletű úr bejelentését, amely szerint a vízfogyasztás csökkentésére segédeszközöket szereltet fel, és dr. Nagy Sándor főgondnok úr tájékoztatását arról, hogy az Aréna-per legközelebbi tárgyalása alighanem eltolódik, minthogy a kirendelt műszaki szakértő megfizethetetlenül sokat kér véleményének kialakításáért.

November 3-án Soós Tamás és felesége meghívására Piliscsabán járt a gyülekezet. A kiránduláson tucattól többen, főként fiatalok vettek részt, akik Soós Tamáséknál gyülekeztek, majd dél körül indultak a 445 méter magas Nagy-Kopaszra. Az ötórányi túra az erőt próbáló, fáradságos útszakaszokkal együtt is nagyon jó hangulatban telt. A visszatérőket a vendéglátók kiadós uzsonnával várták.



Folytatás a 2. oldalról (Gyermek istentisztelet)

Nagy álmunk még, hogy az óvodás és iskolás korosztályt külön tudjuk foglalkoztatni. Adja az Úristen, hogy idővel ez is megvalósuljon és munkatársban se legyen hiány!

Szóval, mint egy rendes házban szokás, megérkezésükre köszöntjük egymást. Ruháinkat elhelyezzük a fogason és a gyerekektérbe érve kezdő imádságunkat el is mondjuk: „Szent házámban megjelentem, Én Istenem áldj meg engem. Hadd dicsérjelek buzgón téged, véd szívembe szent ígéret. Ámen.”

Ezután beszélgetünk. Beszámolunk arról, hogy mi történt velünk, amióta nem találkoztunk. Kiderül, hogy mi minden lakozik a gyermeklélekben! Nagy öröme és nagy bánatok is, bizony, menyire jó aztán imádkozni mindezekért! Nincs olyan alkalom, amikor ne azt érezném, hogy valami fontos zajlik éppen, amikor ne érezném, hogy miközben ők megértettek valamit Jézus Krisztus tanításából, én is tanultam valami lényegeset, valami szívemhez beszélőt tőlük.

Minden évben más logikát követünk Isten ígését felidézni. Idén szeptembertől a bibliai növények a vezérfonal. A lencse, a mezei liliom, a szőlő, a mustármag, a fügefa, a búza és a konkoly, a nárdus és a többiek. Mind egy-egy bibliai történet előhívói.

A történet megélésében sokat

segít a játék. Lehet csoport- vagy csapatjáték, körjáték, vagy éppen válogatás, kóstolás. A létszám és a történet befolyásolja, hogy mikor mit alkalmazok. Aki pedagógus, mint én is, és milyen régen már, húsz éve, ráadásul még saját gyermekeket is nevel, az meglehetősen pontossággal tudja, mi ragadhatja meg a gyerekeket. A történet elmondása, megismertetésének módja is igényeikhez igazodik. Van, hogy ismerik a történetet, már hallották. Ilyenkor együtt rakjuk össze, együtt játsszuk el, de a biztos pont mindig a Biblia. Nem abból olvasom fel, de a helyét bizony tudni illik.

Majd előkerülnek régi és új énekek. Van, hogy a templomtérben elkezdett éneket, ami alatt mi kijövünk, ott, a gyerekektérben végigénekeljük, mert kiderül, hogy ismerik, vagy épp különösen is szereti valaki. És az ének, tudja azt mindenki, imádság, egyből a lélekre hat. És persze rajzolunk, barkácsolunk. Közben beszélgetünk, és éneklünk. Nagyon jó ez arra is, hogy az aranymondást, a történethez kijelölt ígét ismételjük és szívünkbe vessük. Az egésztest közös ima zárja: „Szent házámból eltávozván, Atyám arra kérlek, hogy lehessen megtartója a te szent ígédnek. Ámen”

Elmondhatom, boldog vagyok, hogy ennek részese lehetek. Az Úr tegyen alkalmassá e szolgálat végzésére, adjon erőt hozzá és kérem, küldjön még munkatársakat, akikkel, neki szolgálhatunk.

A gondviselés csodája

Dr. Makai Tibor

95 éves vagyok. Feledékeny lettem, romlott a hallásom, menni már nem tudok, hacsak itt a szobában nem, itt is járókerettel topogok, ezért aztán, persze csak a lehetőségekhez képest, olvasok. Igaz, rosszul látok, de hát nagyon érdekel, ami valahogy Istennel kapcsolatos. Először is, ugye, a Biblia. Van itt belőle több is. Aztán mindaz, ami számomra ért-

hetően beszél a Bibliáról, vagyis nem annyira a magas teológia érdekel, noha vannak ilyen könyveim is, hanem az olyanokról, mint amelyik, mondjuk, a Szentírás történetét veszi végig, vagy amelyik az ótestamentumi könyveket, meg az evangéliumokat magyarázza. Nagyon tetszett John Barker Isten című kötete. Ez azt vizsgálja, mit tudtak, mit gondoltak Istenről a különböző kultúrák vallásai, emberei.

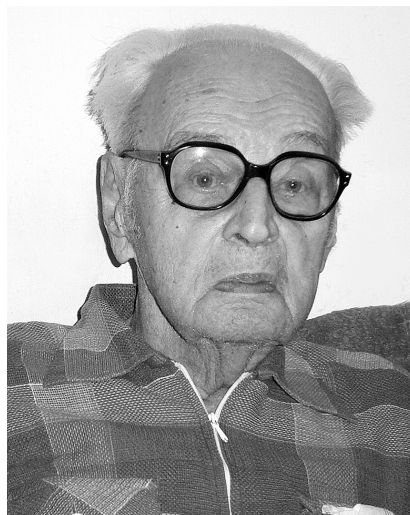
Folytatás a 4. oldalon

TÖRÖKÖR 3

Nagyon mély élményem volt elolvasni Szent Ágoston vallomásait. Azt gondoltam egy pillanatra, hogy akkor már nekem nem is kell mást olvasnom, megvan, ami kell. Két példányban is őrzöm. Az egyikben párhuzamosan adják a latin és a magyar szöveget. Én reformátusként a veszprémi piaristáknál érettségiztem, ők megtanították az embert latinul rendesen, de tanultam aztán is, jogvégzett ember vagyok, szóval értem a latint, hét évig németül is tanultam, négy évig meg görögül. Csak hát mostanában már nem olyan jó az emlékezetem. Sajnos. Megemlítek még két könyvet. Erősen él bennem, mert újra és újra fellapozom, Parlaky István A megtalált Isten című munkája. És nagyon élveztem a Tasi István szerkesztésében közreadott tanulmány gyűjteményt, az a címe, hogy A tudomány felfedezi Istent, és arról beszél, hogy az evolúcióval, a véletlenek sorozatával szemben a tudósok egyre többször győződnek meg a világ tudatos tervezettségéről, Isten létéről.

Említettem, hogy a piaristákhoz jártam. Veszprémben akkoriban az övéké volt a legjobb középiskola, és mondhatom, sokat köszönhetek nekik. Amire tanítottak, az az okos és mégis gyöngéd érzelmekkel átszőtt alapmagatartás, tisztelet a teremtés minden értéke iránt, családias közvetlenség, amellyel az ember megtalálja helyét a teremtő és megváltó Isten terveiben, és tevékenyen igyekszik előmozdítani a közösség javát. Kegyesség és tudomány együtt. Itt esett meg velem valami, amit máig mesélek. Érettségi közben szünetet tartottunk, kimentem az udvarra. Az egyik oldalon vagy negyvenen csoportosultak, a másik oldalon csak egy valaki. Olvasott. Nem tudom miért, odamentem. Vittem magammal a fizika könyvem. Mit olvasol, kérdeztem. A fizika tankönyv egyik oldalát olvasta. És amit olvasott, az nem volt benne az én könyvemben. Nyilván, mert használtan vettük, az övé meg új volt. Elhültem. Ak-

kor én készületlen vagyok! Elkértem a tankönyvét, hogy átfuthassam, ami az enyémről hiányzott, és ami tétel volt a vizsgán. Ide is adta, ezen később nem győztem ámulni. Bementünk, és én azt a tételt húztam, amit akkor olvastam át. Utólag átgondoltam az egészet. Legalább tíz véletlen kellett ahhoz, hogy sikeresen érettségizzek. Annyi, amennyi együtt már nem véletlen. A gondviselés csodája.



Dr. Makai Tibor

95 éves vagyok. A feleségem se sokkal kevesebb. A lányom gyakran jön, bevásárol, segít, törődik velünk mindenféleképpen, fáradhatatlanul. Mondtuk is, itt maradtunk neked, gondnak. Azt felelte, áldásnak inkább! Megköszönöm Istennek őt is, meg a vejemet is. Szoktam értük is imádkozni. Amúgy én leginkább reggel imádkozom. Kérni szoktam az Urat, ne engedje, hogy elfelejtsem, hogy ő van, s ha már egész életemben vezetett, óvta és gondját viselte az életemnek, akkor most már kíséren el halálomig, halálunkig. Kérni szoktam, intézze úgy, meghalljam, felismerjem és megértsem őt, ne engedje, hogy átadjam magam a kívánságaimnak. Segítsen ennek a világnak is. El-elnézem, mi minden örvénylik körülöttünk. Magam se értem pontosan, hogy miért, de kíváncsi vagyok arra, ami itt történik. Miközben nem örülök neki. Ezért kérem a mi Urunk türelmét, szeretetét mindenkinek. Bocsásson meg nekünk. Mert sok köztünk a jó ember is.

November 5-én sem tartott tárgyalást a bíróság az Aréna elleni perünkben. A döntés mögött valószínűleg a műszaki szakértővel kapcsolatos írásbeli beadványunk áll. A szakértő személyéről, feladatáról, a tárgyalás új időpontjáról ügyvédünk tájékoztatása szerint a Bíróság később határoz.

November 11-én új alkalom, a Házas kör várta azokat, akik a Házi csoport tagjai közül munkába álltak, és mindazokat, akik szívesen jöttek volna eddig is az Ige közelében beszélgetni az életükkel kapcsolatos kérdésekről, de a már működő gyülekezeti alkalmak egyikét sem tudták és tudják látogatni. A minden hónap második vasárnapjának délutánjára tervezett összejövetel az egész családra számít, a férfiakra és a gyerekekre is.

November 18-án nagytiszteletű úr és felesége bemutatta a gyülekezetnek szeptember 8-án született kislányukat, Lilla Izabellát, hogy közösen adhassunk hálát Istennek az új életért, s hogy válaszoljanak a törököriek oly sokféleképpen megnyilvánuló szeretetére. Nagytiszteletű úr hangot adott mindannyiunk reményének, hogy ebből jó szokás lesz. Bátorítani fogja az ifjú szülőket arra, hogy már a keresztelő előtt elhozzák közénk gyermeküket, velünk hallgatják meg Isten evangéliumát, s együtt mondunk köszönetet az Úr kegyelméért. Presbiterünk, dr. Rácz Gabriella kezdeményezésére, ma először, s ezután havonta egyszer, a szertartás után, a presbitérium beszélgetésre invitálja gyülekezetünk tagjait. Ez egyike lehet azoknak az alkalmaknak, amelyek kölcsönösen erősíthetnek bennünket, és segítséget adhatnak ahhoz, hogy egymás gyengeségeit elhordozzuk.

November 25-én gyülekezeti délutánt rendeztünk. A nyitó ének után nagytiszteletű úr a Kolossé 3,16 alapján tartott áhítatot, majd vendégünk, Sumonyi Zoltán József Attila-díjas költő beszélt a zsolttáradaptációk kérdéseiről. A feldolgozott zsoltárok közül Balássy Árpád vezetésével és gitárkísérettel a jelenlévők elénekelték a 103. zsoltárt. A délutánt szeretetvendégség és a délután sikerét is jellemző elmélyült beszélgetés zárta. (Tudósításunk a 6. oldalon olvasható.)



Pillanatkép a beszélgetésről

Ima egész éjjel. Október 12-én éjjel ismét imára gyűltek össze a magyar fiatalok szerte a Kárpát-medencében. Részletes programterv is készült számukra, melyben az imádság különböző fajtái (hálaadás, dicsőítés, bűnvallás, közbenjárás) egyéni és közösségi formái is helyet kaptak. (*hirkereso.hu*)

Kálvin Emlékbizottság. A reformáció ötszáz éves jubileumát előkészítő testület szeptember 5-én ülésezett. Megtárgyalta Kálvin újszövetségi kommentárjainak és az Institutio új fordításának a Református Egyházi Könyvtár című sorozatban tervezett közreadását. Erről Galsi Árpád, a Kálvin Kiadó vezetője számolt be az ülésen. A sorozat részeként eddig János evangéliuma, az Apostolok Cselekedetei, a Római levél és a Zsidókhoz írt levél magyarázatát adták ki, s megjelenés előtt áll a pásztori levelek magyarázata. Jelenleg a szinoptikus evangéliumok kommentárjainak magyar szövegét véglegesítik. A bizottság üdvözölte, hogy a Zsinat Elnöksége hivatalosan is felkérte a 2017-ben megjelenő Magyar Protestáns Egyháztörténeti és Művelődéstörténeti Lexikon református munkatársait. Mint kiderült, a Magyarországi Evangélikus Egyház 3600000 forinttal járul hozzá a lexikon költségeihez, így a Magyarországi Református Egyháztól is ekkora összegű támogatást igényel a vállalkozás. Ugyancsak fontos napirendi pontja volt az ülésnek egy evangélikus-református bizottság felállítása, mely a 2017-re tervezett közös Zsinat programját dolgozza ki. A vegyes bizottság javaslatot tesz arra, mely közös hitvallásokat újítsa meg a reformáció ötszázadik évfordulóján az evangélikus és a református egyház, valamint tárgyalnak arról is, készüljön-e egy új közös protestáns nyilatkozat 2017-ben. (*reformatus.hu*)

72 óra kompromisszum nélkül. Az Ökumenikus Ifjúsági Alapítvány szervezésében október 11-én, csütörtökön kezdődött ez a már ötödször megszervezett önkéntes programsorozat. Az akcióra jelentkezett fiatalok hetvenkét órán, azaz három napon át végeztek karitatív tevékenységet, szedtek szemetet, tettek rendbe gondozatlan sírokat, szolgáltak öregek és fogyatékkal élők otthonában, újíttattak fel játszótereket, festettek padokat, takarítottak parkokat. A programra 300 csapatban több mint hétezer református, katolikus és evangélikus fiatal mellett közel ezer, nem vallásos fiatal is jelentkezett. A kezdeményezés nemzetközi, hasonló akciók zajlottak Csehországban, Ausztriában, Szlovákiában, Bosznia-Hercegovinában és Szlovéniában is. A programsorozatot október 14-én zárták. (*Reformátusok Lapja*)

Ez az a nap! 2012. október 20-án a Papp László Budapest Sportaréna adott otthont a magyar keresztények nagyszabású találkozójának, s az immár nagy hagyományú nemzetközi zenés összejövetelnek.

Folytatás a 6. oldalon

A mi templomunk

Varga Lajos Márton

Aki belép a kapun, a kapualj állapotát eltakaró jótékony homályból azonnal az udvar világosságát, a kertet, a hatalmas szilfát, s mögötte a fenyőt látja. Szinte káprázató erejű a fény. Jobbra is, balra is ajtó, de akaratlanul is arra tart. A világosságra. Kilép Sima Sándor aranykoszorús díszmülakatos mester 1958-ban felállított szélfogó kapuján, a kapu szépségét észre sem veszi, s akkor váratlanul meglátja a Soós Aladár templomtervező műépítész tervei szerint felhúzott zömök, a bolthajtásaival, íveivel udvarházakat, öreg, tornácos falusi házakat idéző tornyot. Szívmélyi a látvány. A dolog úgy kezdődött, hogy Fekete Sándor esperes, aki egyébként is sokat segített a gyülekezetnek, látva az istállóból előhívott imaterem átváltozását, hogy az tudniillik templom már inkább, s nem imaterem, 1952-ben harangot ajándékozott a törököröknek. Meg még 59 széket. Legyen tényleg templom, ami az akar lenni. A harang, felirata szerint, a feloszlott Lórántffy diakonissza anyaházé volt, Slezák Rafael öntötte Rákospalotán, üzenete: Mindenbe hálákat adjatok (1Thesz 5,18). Atyánkfiak gondolkodóba estek, s rágták erősen, mi volna a jó megoldás? Ácsolni vagy építeni egy haranglábat?

Oda jutottak, hogy építeni kell, de tornyot! Mert, ahogy harang, úgy torony nélkül sem templom a templom, meg aztán tornyot építeni jobban kifizetődik. Neki-fogtak.

Amikor már látni lehetett milyen lesz, mert csak a tetőt kellett horganylemezzel befedni, sokan

ócsárolni kezdték. Legalább is a jegyzőkönyvek tanúsága szerint. Hogy vaskos. Hogy nem eléggé művészi a kivitelezése (akkoriban nagyon szerették ezt a kifejezést, hogy valaminek művészi-e a kivitelezése, mondjuk a kapuboltozatnak, a kovácsoltvas csillároknak, a bibliatartónak). Sokaknak fájt,



hogy a torony, ha már van, nem magasodik az égbe, pedig a gyülekezet mindent megtett azért, hogy minden a lehető legjobb legyen. Különben is, amikor a reformátusok elszánják magukat, épített Ige van abból! Ez az volna? Fillérenként szedték össze rá a pénzt, apránként hozzá a szükséges anyagot, évekig nyögött kölcsönt vettek fel, támogatásért kilincseltek! S mennyien vállaltak ingyen munkát! Aztán tessék!

Végre is a nyugtalanok megbéreltek. Mert, hogy nézne ki, kérdezte a fáradhatatlan lelkész, Szenyeyi Sándor, ha az istállóból, s a gyülekezet közösségéből valami égre kapaszkodó építmény emelkedne ki? Méltó és helyénvaló volna az?

Folytatás a 6. oldalon

Akkorra, 1954 végére, fent volt a tornyon Farkas Jenő bádgosmester csillaga, már állt a szószék (1974-ben Kókai Ferenc, későbbi presbiterünk alakított át mai formájára), készen voltak a kovácsoltvas csillárok, falikarok (ezeket majd eladják, és a maiakra cserélik), beemelték a bibliai eseményeket idéző színes ólomüveg ablakokat (Konta Béni és Sasvári József presbiterek állították őket össze). Középen tölgyfaajtó díszlett, renoválták a tetőt, rendezték és beültették a kertet, Derzsy Gergely megfaragta és át is adta Kálvin szobrát, azonnal meg is becsülték az árát, 8-10 ezer forint-ra taksálták, ami igen nagy pénz volt. Szóval szorgos atyánkfiai – Isten ingyen ajándékaként, nagyon sokat végeztek. Ilyen rövid idő alatt azóta sem ennyit.

Aztán az érkező belép az eleink hitét, áldozatkészségét, keze nyomát is őrző templomtérbe. Úgy találja, egy kissé kopott, de talán épp ezért barátságos hely. Nem érez fenntartást, annál inkább intimitást, otthonosságot, stabilitást, biztonságot. Azt érzi, hogy jó helyen van. Őszinte helyen.

A templom, a mi templomunk, ahogy kívül, belül sem tüntet semmivel. Olyan, amilyennek Ravasz László püspök 1942-ben a református templomot meghatározta: az imádság háza, gyülekezeti hajlék, voltaképpen családi ház, ahol a családfő maga Isten. A szószék, az igehirdetés helye, középen áll, előtte – mindenhol láthatóan, az Úrasztala. A templomot, a mi templomunkat, belső és külső világosság jellemzi. Istentiszteletünk evangéliumi tisztaságát és egyszerűségét sugározza.

Szakrális tér? Az, csak így nem látszik annak. De amikor az orgona megszólal, a lelkipásztor megjelenik, s a gyülekezet énekelni kezd, akkor az egész szinte észrevétlenül átváltozik, kiemelkedik a hétköznapiakból, átélhető lesz a hely szentsége, Isten jelenléte, az istentisztelet ünneppé válik, amelyen a betérő, a megbántott, megsebzett, megtört, békére, megbocsátásra és vigaszra vágyó ember a vendég. Isten nagyon várt vendége. Ő beszél hozzá, ő öleli magához, oldozza fel s bocsátja vissza kegyelmesen életébe, amikor a lelkész az ajtóban kezét fog vele. Megy aztán kifelé, de ezt a templomot, a mi templomunkat már soha nem hagyja el egészen.

„Mily gyönyörűség, íme lásd...”

A november 25-én tartott gyülekezeti délutánunk vendége a József Attila-díjas költő, Sumonyi Zoltán volt. Ő egyebek közt arról nevezetes, hogy két tucatnál több könyve mellett 1991-ben tizenkét versben dolgozta fel Pál apostol leveleit, 1995-ben tíz versben A hegyi beszédet, 1996-ban újraírt tizenöt, 2010-ben pedig tizenegy ószövetségi zsoltárt. Gryllus Dániel ezek mindegyikét megzenésítette, Sebestyén Márta és Gryllus Vilmos közreműködésével CD-felvétel, a Duna Televízió jóvoltából tv-film készült belőlük, száz és száz koncerten szerepeltek velük. Mi most a zsoltár

adaptációkkal ismerkedhettünk meg. Balássy András nagytiszteletű úr nyitó áhítatában Pál apostol kolosséiakhoz írt levele alapján arra mutatott rá, mit jelent a Krisztusban élt élet, s arról beszélt, mintegy fölkészítve a jelenlévőket a zsoltár adaptációkra is, mit jelent az, „hogy tanítsátok egymást teljes bölcsességgel, és intészek egymást zsoltárokkal, dicséretekkel, lelki énekekkel”. (Kol 3,16)

Ebbe a gondolatmenetbe kapcsolódott be Sumonyi Zoltán a maga színes, eleven, derűs, kicsit profán beszámolójával.

Folytatás a 7. oldalon

A nagy sikerű rendezvény idén is modern keresztény könnyűzenei és gospel koncertekkel, kiállításokkal, és egyéb kísérőprogramokkal várta a látogatókat. A műfaj legkiemelkedőbb előadói érkeztek Angliából: Matt Redman, Tim Hughes & Worship Central, Noel Richards, és az LZ7. A mintegy 7 órás program magyar csapatokkal indult: a több száz fős Golgota Gospel Kórus kezdett, majd Pintér Béla, Csiszér László és a Debreceni Dicsőítő Iskola adott koncertet. (ezazanap.hu)

Ravasz László mellszobra. Október 25-én a Károli Gáspár Református Egyetem Ráday utcai épületének udvarán felavatták Ravasz László (1882-1975) mellszobrát. Az avatásra a délben kezdődő egyetemi istentiszteletet követően került sor. Az ünnepségen részt vett a művész, Babus János, valamint a Dunamelléki Református Egyházkerület elnöksége is. (parokia.hu)



Kitüntetés. A Károli Gáspár Református Egyetem október 26-án Károli Emlékérmel adományozott díszdoktorának, az éppen 90 éves Schweitzer József nyugalmazott országos főrabbinak, aki elévülhetetlen érdemeket szerzett a zsidókeresztény párbeszédben, az egyházak és vallások közötti közeledésben. (reformatus.hu)

Reformáció hónapja. Októberben elmékedések, interjúk, jegyzetek, nyilatkozatok és videó-riportok sorában, istentiszteleteken, ünnepségeken, és különféle programokkal emlékeztek meg 1517 októberének utolsó napjáról. A reformáció napján Herczeg Pál református lelkésznek, a Károli-egyetem professzorának és Kamp Salamon evangélikus karnagynak, zene-pedagógusnak október 31-én adta át Balog Zoltán miniszter az Emberi Erőforrás Minisztériumának évente egyszer odaítélt Károli Gáspár-díját. (Hírösszefoglaló)

Adománygyűjtés. Harmadszor hirdetett adománygyűjtést a Kárpát-medencei Református Közközlési Alap.

Folytatás a 7. oldalon

Folytatás a 6. oldalról (Hírek)

Idén a kezdeményezés három célt támogat: a határon túli református oktatási intézmények létrehozását, a meglévők működését, és azt, hogy legyen Bibliája minden kilencedikes diáknak. A szervezők arra buzdítják a református fenntartású oktatási intézmények pedagógusait és tanulóit, hogy ők maguk indítsanak gyűjtést, rendezzenek jótékonyági eseményeket a saját közösségeikben, ezzel segítsék a határon túli magyar kortársaik magyar nyelvű oktatását. Két éve tizenegy milliót, tavaly pedig több mint tizenkét millió forintot gyűjtöttek össze ezzel a módszerrel, s a Generális Konvent mindkét összeget kiegészítette ugyanennyivel. A támogatásban részesült intézményeknek be kell számolniuk az összeg felhasználásáról. (*reformatus.hu*)

ALKALMAINK

Hetente

Istentisztelet, vasárnap 10.00
Gyermek istentisztelet, vasárnap 10.00
Énekkari próba, vasárnap 9.00–9.45
Baba-mama kör, szerda 10.00–11.00
Pacsmagoló, csütörtök 10.30–11.15
Biblióra, csütörtök 17.30–19.00

További alkalmaink

Gyülekezeti délután
karácsonyi családi istentisztelet gyermekek, fiatalok és felnőttek szolgálatával
december 23. vasárnap 15.00–17.00
Ökumenikus imaheti alkalom
január 20. vasárnap 16.00–18.00

Házi csoport

december 12. szerda 17.30–19.00
január 2. szerda 17.30–19.00
január 16. szerda 17.30–19.00
január 30. szerda 17.30–19.00

Ifjúsági alkalmak

december 7. péntek 16.30–19.00
PICi mozi
december 15. szombat 10.00–16.00
Te-TRISZ (?)
december 21. péntek 16.30–19.00
PICi közösség
január 11. péntek 16.30–19.00
PICi mozi
január 19. szombat 10.00–16.00
Te-TRISZ
január 25. péntek 16.30–19.00
PICi közösség

Filmklub

január 19. szombat 17.00–20.00

Házaskör

december 9. vasárnap 17.00–19.00
január 13. vasárnap 17.00–19.00

Folytatás a 8. oldalon

Folytatás a 6. oldalról („Mily gyönyörűség, íme lásd...”)

Nemcsak azt mutatta meg hogyan jutott a zsoltárok feldolgozásának gondolatára, miért kezdett hozzá az egészhez, s mi minden foglalkoztatta, már ami a megértést, a szövegformálást, beszédmódot, verstechnikai megoldásokat illeti, mi történt a megírás, megzenésítés, a CD-felvételek vagy filmkészítés közben. Az anekdotikus történetek, a köznapiasan tiszteletlen megjegyzések derűs világában egyszer csak érzékeltünk kezdőt, milyen módon lép közbe a Szentlélek, s miféle misztérium a költészet, hogyan kezd a maga értékrendje és logikája szerint cselekedni, mekkora hatalma van, s hogy a költészet ezt a hatalmat milyen mély alázattal gyakorolja. Azért, hogy vele együtt akadály nélkül léphessünk be a zsoltárok világába, magunkénak érezhesük a Zsoltáros szavait, átélhessük

az ókori zsidó emberben mai magunkat, vele együtt élhessük át a boldogtalanság, a szétszórtság, a reménytelenség, a félelem, a bűntudat és bűnvallás mélyeiben is az Úr szüntelen jelenlétét, kegyelmét, az ezért érzett hálát, az örömet, az ujjongó odaadást.

Balássy Árpád vezetésével és gitárkísérettel aztán már magától értetődő természetességgel énekelhettük el Sumonyi Zoltán átiratában, Gryllus Dániel dallamával a 103. zsoltárt. Amelyben, akár a többiben is mindenben, ott volt teljes mivoltában, minden erényével, súlyával és méltóságával az eredeti, az is, ami a reformáció eleji feldolgozásokban hatalmasan alakot öltött, s jelen volt az étellel teli mai. Most is fohászként, az Úr magasztalásaként. A délután szeretetvendégséggel zárult, s közben heves, a kérdésekre választ kereső beszélgetés bontakozott ki Sumonyi Zoltánnal, de egymással is. (V.L.M.)

Út az őrsekváltásig (1959–63) I.

Balássy András

„Kedves Nagytiszteletű Úr! Szeretett Barátunk! Elérkeztünk a 13 évi együttes, fáradságos, áldozatkész és igen sokszor küzdelmes időben végzett munkánk eredménnyel teljes állomáshoz. Itt megállva megállapítjuk, hogy igen sok lelki gyönyörűségben volt részünk. A gyülekezet, a presbitérium, jómagam lelki erőinkkel voltunk elgondolásaid megvalósításában segítőtársaid. Mindnyájunknak öröm az a tudat, hogy fáradozásunk nem hiába volt. Most, amikor Isten segítő és áldó kegyelme, jósága és gondoskodása az eljövendő időkre is áldott lélekkel és szívvel rendelkező utóddal áldott meg bennünket, a gyülekezet, a presbitérium és a magam nevében hálás köszönetünket fejezzük ki nt. Szemenyei

Sándor lelkipásztor úrnak sok-sok munkájáért. Kérjük a jóságos mennyei Atyát, hogy az új szolgálatban is az Ő áldása kísérje őt és drága családját. Arra kérlek, hogy amiképpen itt maradó fényképeden mosolyogsz, olyan mosolygó lélekkel gondold reánk és tarts meg emlékedben. Isten veled!”

Bereczky János főgondnok fenti, jegyzőkönyvben ránk maradt szavai 1963. november elsején hangzottak el. Szemenyei Sándor – ekkor már zuglói lelkipásztor (beiktatása szeptember 29-én volt), de adminisztrátori minőségben eddig a napig Törökőrön is vitte az ügyeket – ezen a gyűlésen búcsúzott el a presbitériumtól és a gyülekezettől. Utódát, Boross Gézárt október 4-én hívta meg a presbitérium és 13-án választotta meg közfelkiáltással, egyhangúlag a gyülekezet.

Folytatás a 8. oldalon

Ő maga később, gyülekezettörténeti írásában Őrségváltásként jellemzi ezt az eseménysort. De hogyan jutottunk idáig? Mi minden történt a két lelkészválasztás (1959. július 19. és 1963. október 13.) között?

A gyülekezet hőskorához képest jóformán semmi. Néhány esemény azért természetesen adódott:

A legemlékezetesebb minden bizonnyal a gyülekezet tízéves fennállása alkalmából tartott eseménysorozat volt 1961-ben, melynek fénypontját a szeptember 3-i ünnepség jelentette, amikor Szamosközy István püspök és számos illusztris vendég látogatott el hozzánk. Az ezt megelőző héten evangélizácót tartottak, amelynek igehirdetői „a gyülekezet megalakulásában részt vevő vagy a korábban itt szolgáló lelkipásztorok” voltak.

Ahogy ilyenkor illik, az épületet is igyekezett rendbe hozni a vendégek érkezésére készülő gyülekezet: festés, meszelés, mázolás, poltúrozás, takarítás, javítások folytak a nyáron az épületben kívül-belül, pincétől padlásig. Az északi tűzfal bevakolását már ekkor is, majd pedig minden évben tervbe vették, gyűjtést is szerveztek, sőt egy harmóniumot is eladtak ennek érdekében. Mégis, ez a feladat pénzhiány miatt újra meg újra megghiúsulván a következő lelkipásztor szolgálati idejére halasztódott.

A tető jóformán minden évben javításra szorult, beázások nehezítették a gyülekezet életét.

Már 1960 februárjában „szó esett a kiegészített és használhatatlanná vált kályháról”, de csak bő két év múlva, 1962. március 17-én számolhat be a lelkipásztor „arról, hogy egyházmegyei hozzájárulással a gyülekezet vásárolt egy 24 lyukú Zephyr kályhát, mely a templomfűtés 10 éves problémáját megoldotta”.

Egy másik kisebb, de fontos fejlesztés: „Hofstetter István atyánkfia (...) a pincehelyiség teljes vilamos világítását helyreállította illetve korszerűsítette (...) és ezzel



Nagytiszeletű Szemenyei Sándor

úgy a baleseti, mint a tűzveszélyt elhárította.” – olvashatjuk az 1962. január 19-i építési bizottsági jegyzőkönyvben.

A pénzhiány egyik oka a lazuló fegyelem az egyházfenntartói járulék fizetésében. Ez nem csoda, hiszen míg a század első felében az egyházi adót az állam alkalmassint be is hajtotta, a kommunista rendszer legfeljebb eltúrta az egyházak anyagi támogatását, de semmi esetre sem bátorította. Így az emberek elkezdtek „leszokni” az egyház rendszeres anyagi támogatásáról. A gyülekezet próbált megfelelni a kihívásra – talán nem a legeredményesebb módon. 1959. november 15-én határozat születik, miszerint „bármilyen egyházi szolgáltatást csak abban az esetben vehet igénybe bármelyik egyháztag, ha előbb 3 évre visszamenően egyházi járulék tartozását rendezte.” Utólag nem meglepő, hogy ez a szigorú szabályozás egyáltalán nem oldotta meg a gyülekezet anyagi nehézségeit – a lelkiekben mérhető veszteségekről nem is szólva.

A másik okról az 1961. évi canonica visitatio (egyházlátogatás) alkalmával értesülhetünk: Dr. Kenéz Ferenc esperes csökkenő államsegélyről számol be, mely szerint „figyelmeztetés, hogy meg kell tudni állnunk a saját lábunkon. Takarékoskodni minden fillérrel.” Ez kissé visszasan hangzik – figyelembe véve, hogy ugyanez az állam tollvonással fosztotta meg az egyházat jóformán minden vagyonától. Még akkor is, ha egyébként ez Törökört nem érintette.

Ünnepi alkalmak

december 24. karácsonyest
15.00 szellemi agapé
december 25. karácsony első napja
10.00 úrvacsorás istentisztelet
december 26. karácsony második napja
10.00 úrvacsorás istentisztelet
december 31. óév napja 18.00
ünnepi istentisztelet
december 31. óév napja 19.00-24.00
gyülekezeti szilveszter
január 1. újév napja 10.00
úrvacsorás istentisztelet, utána „fogadás”

Az ünnepi időszakban különösen felhívjuk a testvérek figyelmét a házi úrvacsora lehetőségére.

Lelkeszi fogadóórák:

kedd: 17.30–19.00
szerda: 10.00–12.00
csütörtök: 15.00–17.00
További időpontokat telefonon lehet egyeztetni.

Lelkipásztor: Balássy András

Telefon: 333-1942
Mobil: 30-638-4719
e-mail: torokor@bpeszak.hu
honlap: www.torokor.hu



IMPRESSZUM

TÖRÖKÖR

2012. december

A Budapest-Törökőri
Református Egyházköztség lapja.
Kiadja a Presbitérium.
Felelős kiadó: Balássy András

E számban közreműködtek:

Balássy András
Barabás Ildikó
Dr. Makai Tibor
Varga Lajos Márton